

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto
28.9.2023

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto 29.9.2023 klo 10.00

U 27/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta ja siihen liittyvistä asetus- ja direktiivimuutosehdotuksista (Unionin tullireformi)

Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (SHLL) edustaa huolinta- ja logistiikka-alan yrityksiä, jotka yhdessä vastaavat valtaosasta Suomen ulkomaankaupan tuotteiden vienti- ja tuontikuljetuksista sekä niihin liittyvistä kotimaankuljetuksista sekä lisäpalveluista, kuten tullauksista, kaikissa liikennemuodoissa.

SHLL kiittää eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostoa lausuntopyynnöstä ja mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiasta Euroopan parlamentin ja neuvoston ehdotuksesta uudistaa tullilainsäädäntöä ja perustaa unionille oma keskitetty tulliviranomainen

SHLL kannattaa Euroopan unionin yhteisen tulliviranomaisen perustamista. Katsomme U 27/2023 kirjelmän valmistelun olleen perusteellinen ja valmistelussa on otettu hyvin huomioon muutettavat asiakokonaisuudet, ja niihin liittyvät nykyiset ja tulevat haasteet.

Pohjoismaissa tullitoimialaan liittyvät prosessit ovat jo nykyisin pitkälle digitalisoituja. Yleiseurooppalaisella tasolla tullaukseen liittyvissä digiasioissa on kuitenkin vielä paljon parannettavaa, vaikka nykyinen tullilainsäädäntö edellyttääkin kaikilta jäsenmailta sähköisiä ilmoitusmenettelyjä lähivuosina. SHLL näkee asiakokonaisuuden siten, että yhteisen tulliviranomaisen perustaminen on välttämättömyys nykyisen tullilainsäädännön sähköisten tulli-ilmoitusmenettelyjen tehokkaalle käytölle tulevaisuudessa. Kansallisten tullilaitosten ohjaaminen jää tehottomaksi ja vajaaksi ilman yhteistä EU-tason tulli- ja valvontaviranomaista. Lisäksi ilman toimivaa johtoa ei saada aikaan suunniteltuja säästöjä eikä toiminnan tehostumista nykytilanteeseen verrattuna. Yhteisen tulliviranomaisen keskeiset tehtävät ja tavoitteet on kuvattu hyvin U27/2023 kirjelmässä.

SHLL:n näkemyksen mukaan yhteinen tulliviranomainen ja yhteisiä tulli-ilmoitustietoja varten perustettava datakeskus (EU CDH) tehostavat ja parantavat kumpikin EU-alueen yritysten ja logistiikan kilpailukykyä sekä yhdessä että erikseen. Vaikka yhteisen tulliviranomaisen ja datakeskuksen perustaminen lisäävät aluksi EU:n yhteisiä kustannuksia, säästöjä saadaan aikaiseksi myöhemmässä vaiheessa. Säästöjä syntyy niin jäsenvaltioissa kuin koko EU

1(3)

tullitoiminnan osalta. Säästöjen ohella EU-tulli kerää myös enemmän tuottoja tullien ja arvonlisäveron muodossa, kun veronkierto tulee vaikeammaksi ja estyy. SHLL pitää myönteisenä kehityksenä myös talouden toimijoille suunniteltuja kevennyksiä mm. AEO ja Trust and Check - aseman saavuttaneiden yritysten osalta.

Uuden perustettavan datakeskuksen osalta SHLL toivoo, että tiedonvälityksen siirtymäaikojen pituuksista päätettäessä huomioidaan talouden toimijat. Mikäli talouden toimijoiden pitää antaa tulli-ilmoitustiedot suoraan EU:n datakeskukseen, siirtymäaikojen toivotaan olevan pisimmät mahdolliset. Siirtymäajat voivat olla lyhyempiä, mikäli talouden toimijoiden tulli-ilmoitustiedot kerätään kansallisten tullien kautta ja toimesta edelleen EU:n datakeskukseen välitettäväksi. Kansallisten tullien kautta välitettävät niin tullitiedot kuin rajapintojen testauksetkin hoidetaan kussakin jäsenmaassa erikseen.

SHLL kannattaa myös ehdotusta poistaa tullittomuuden kynnyсарvo (150 €) ja ottaa käyttöön uusi tavaroiden etämyynnin yksinkertaistettu tullikohtelu. Nykyiseen lainsäädäntöön jätetty tullittomuuden kynnyсарvo on tehnyt mahdolliseksi vältellä yleisen tullin maksamista, jota on kuvattu U 27/2023 kirjelmässä. Menettelytapa, jossa tavarahan myyjä pilkkoo arvokkaan lähetyksen useampaan enintään 150 € arvoiseen osalähetykseen, pitää saada loppumaan. Tehokkain ja ympäristöystävällisin tapa on toimittaa tavarat yhtenä lähetyksenä, jolloin pieniä paketteja on vähemmän ja logistiikan kustannukset vähenevät

Tullittomuuden kynnyсарvon (150 €/lähetyks) poisto yhdessä kaavaillun etämyynnin yksinkertaistuksen kanssa sujuvoittaa logistiikkaa ja tulliselvitysten prosesseja. Näkemyksemme mukaan EU tulee ansaitsemaan muutoksen myötä enemmän tullimaksujen ja arvonlisäveron muodossa. Samalla vähennetään kasvihuonepäästöjä, turhaa muovi- ja pakkausjätettä ja vastuut rajapinnoissa kuluttajan ja myyjän välillä tulevat olemaan selkeämpiä.

Tullilainsäädännön kokonaisuudistus saa SHLL:n tuen kaikkine asetus- ja lakimuutoksineen. Komission ehdottama artiklan 86 muutos, jossa väliaikaisessa varastossa ilman tullimenettelyä pidettävän tavarahan enimmäisaikaa ehdotetaan muutettavaksi nykyisestä 90 vuorokaudesta 3–6 vuorokauteen, edellyttää kuitenkin vielä tarkempaa selvitystä ja arviointia. SHLL ymmärtää hyvin tähän liittyvät tullivalvonnalliset tavoitteet. Käytännössä melkein kaikki väliaikaiseen varastoon T-passituksilla saapuvat tavarat saadaan tullattua 3–6 vuorokauden sisällä.

EU:n rajalla oleviin väliaikaisiin varastoihin ehdotettu 90 vuorokauden säännön lyhentäminen 3–6 vuorokauteen aiheuttaa ison periaatemuutoksen. Kun vapaa selvitysaika olisi vain 3–6 vuorokautta, tavaroiden lopullinen tuontitullaaja pitää olla tiedossa heti tavarahan saavuttua EU-alueelle. Nykyinen 90 vuorokauden sääntö sallii merkittävän jouston, jonka aikana sama tavara voidaan kaupata useampaan kertaan. Vapaa-ajan muutos pakottaisi myyjän ja ostajan sopimaan kaupan ehdoista aikaisemmin, ennen tavarahan saapumista EU-alueelle. Tämä ei olisi kokonaisuuden kannalta ollenkaan huono asia, vaan tämä omalta osaltaan tehostaisi toimitusketjua, ennustettavuutta ja vähentäisi kuluja. SHLL:n mielestä suunniteltu muutos on näistä lähtökohdista kannatettava.

Vain hyvin harvat lähetykset vaativat sellaisia lisäselvityksiä, että tulliselvittäminen ei ehdotetun 3–6 vuorokauden aikana onnistu. Tullivalvonnan näkökulmasta tavarain asettaminen tullivarastoinnin menettelyyn on perusteltua. Tullivarastoinnin menettelyyn asettaminen lisää kokonaiskustannuksia ja toisaalta tämä saattaa vähentää tuojana/ilmoittajana toimivan osapuolen halukkuutta viivyttää tuontia. Lyhyt tulliselvitysaika eli Euroopan komission ehdottama muutos artiklaan 86 siis voi myös nopeuttaa koko prosessia ja vähentää kustannuksia. Viejille lähtömaissa EU:n ulkopuolella tulee tarpeelliseksi lähtökohtaisesti välttää tulliselvitysongelmat EU-alueella, jolloin vältetään tullausongelmilta saapumismaassa ja kokonaiskustannukset vähenevät.

Helsingissä 28.9.2023

Kunnioittaen

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIKKALIITTO RY

Petri Laitinen
Toimitusjohtaja

Ville Raevuori
SHLL:n tullausjaoston puheenjohtaja
Manager Customs Finland, Schenker Oy